

Lars Andersson och Christer Smedberg är pionjärer inom digitala kyrkogårdsvandringar och blir ofta inbjudna att hålla föreläsningar på ämnet.

Foto: AMELIE BERGMAN

Digitala besök på kyrkogården

Släktforskare från USA vallfärdar till Byarums kyrkogård

VAGGERYD När Byarums pastorat började med digitala kyrkogårdsvandringar visste ingen hur stort det skulle bli. I sommar har besöken ökat rejält – och många är långväga.

– Framförallt är det släktforskare från Nordamerika som har hittat hit, säger filmproducenten Christer Smedberg.

Det är en "match made in heaven". Allt började med att Byarums pastorat fick ett erbjudande från stiftet om att göra en film om kyrkan. Filmproducenten hette Christer Smedberg – känd radioröst från Radio Match i Jönköping och kulturhistoriskt kunnig kommunikatör med erfarenhet från bland annat Riksantikvarieämbetet.

Tycke uppstod och Christer fick även göra filmerna till de digitala kyrkogårdsvandringar som görs i Byarum, Bondstorp och Svenarum sedan snart fem år tillbaka. Vid utvalda gravar finns en QR-kod

FAKTA:

Gravarna som fått flest besök i år

BYARUMS KYRKOGRÅRD:

Flyttade gravar (gemensamhetsgravar som flyttades i samband med renoveringen) 1072 besökare

Stolla-Hedda 849 besökare

Claes Svensson 645 besökare

Hamilton 429 besökare

Gliet 384 besökare

BONDSTORPS KYRKOGRÅRD:

Alma Svensson 755 besökare

Johanna Andreasdotter 365 besökare

Nyström 134 besökare

Anders Lång 106 besökare

Josefsson 65 besökare

SVENARUMS KYRKOGRÅRD:

Andreas Killander 983 besökare

som man kan skanna med telefonen, så spelas filmen upp på skärmen.

TILLSAMMANS HAR de också tagit initiativet till kulturgravar.se där man kan göra digitala kyrkogårdsvandringar på webben. Databasen drivs av SKKF, Sveriges kyrkogårds-

Självspillingstrappan 650 besökare

CG Lagerqvist 482 besökare

Johan Thunander 303

Koleragravminnet 214

FEMI TOPP I SVERIGE:

Edvard Persson, Jonstorp kyrkogård 6339 besökare

Nils Poppe, Allerums kyrkogård 5828 besökare

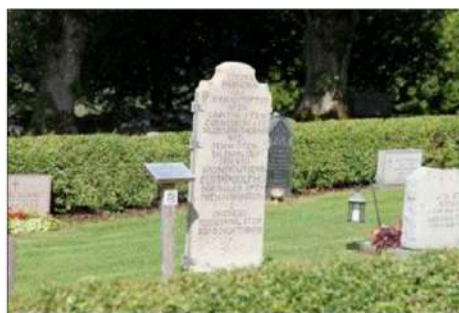
Ingemar Johansson, Västra kyrkogården i Göteborg 5749 besökare

Lasse Brandeby, Västra kyrkogården i Göteborg 4808 besökare

Prins Vilhelm, Flens kyrkogård 4066 besökare

och krematorieförbund, och Christer Samuelsson producerar filmerna på uppdrag av de kyrkogårdar och pastorat som vill vara med.

– I dag har ett 30-tal svenska kyrkogårdar anslutit och erbjuder både QR-koder på plats och digitala vandringar på

En av fördelarna med de digitala kyrkogårdsvandringarna, säger Lars Andersson, är att förvaltningen nu har tecknat skötselavtal för att stenarna alltid ska vara i fint skick. Kulturarvet vårdas därmed på flera sätt.

webben, berättar Christer Smedberg.

Tidigt i våras trodde Christer att han skulle få en lugn sommar. Men covid-19 har satt ordentlig fart på de svenska kyrkogårdsförvaltningarnas digitaliseringsplaner, samtidigt som besöks-siffrorna skjuter i höjden. Mest anmärkningsvärt är, som Radio Jönköping var först med att rapportera, det stora antalet besökare från Nordamerika.

– Statistiken visar att upp till 14 procent av besökarna på webben kommer

från Nordamerika. Vi tror att det är svenskättlingar från USA som släktforskare, säger Christer.

PÅ KYRKOGRÅRDARNA i Byarum, Bondstorp och Svenarum har antalet besökare vid de mest populära gravarna ökat med 100, ibland 200, procent.

– Våldigt roligt, och jag måste säga att jag är tacksam för att våra lokala förtroendevalda trodde på idén, säger Lars Andersson som är kyrkogårdsansvarig i Byarums pastorat. Upprinnelsen till projek-

tet var ett uppdämt behov av att bevara den kunskap som finns inom verksamheten för framtiden. Oron för att QR-koder och andra tekniska nymodigheter skulle skrämja bort vissa målgrupper har kommit på skam.

– Det är många seniorer som går omkring här med sina smarta telefoner och det är kul att se, säger Lars Andersson.

Som smålänning undrar man förstas vad det kostar?

– Ingenting. Att ta del av QR-koderna på plats på kyrkogården och att vandra digitalt på webben är gratis. De deltagande pastoraten finansierar själva filmerna som Christer gör, men i och med att det historiska materialet finns framtaget så tycker jag att det blir kostnadseffektivt, säger Lars Andersson som just nu funderar kring hur kyrkogårdsvandringarna kan förnyas.

– Vi har många personer från modern tid som våra besökare gärna vill minnas och lära känna lite bättre.

Ametlie Bergman
ametlie.bergman@dn.se